

Cùng một tác giả :

“ GIÓ THIÊNNG ”

Đuốc Tuệ, Hà Nội, xuất bản – 1953

Vạn Hạnh, Sài Gòn – 1959

“SÁNG MỘT NIỀM TIN”

Viện Triết lý Việt Nam & Triết học Thế giới

California USA – 1998

SÁNG MỘT NIỀM TIN

thơ

ĐỨC NHUẬN

trình bày

DUY NHIÊN

vi tính

TT THANH HUYỀN

phụ bản

Hoa Mạn Đà La

của

NGUYỄN GIA TRÍ

mẫu bìa

PHƯƠNG HỒNG

phổ nhạc

Khánh Đan 9 Niêm Tin

Tâm Hòa – NGÔ MẠNH THU

Viện Triết lý Việt Nam & Triết Học Thế Giới

California – USA xuất bản

1998

來今之心不為自求人
天福報齊開緣覺乃至
權系淨位善止隨性依
最上乘散菩提心經中
法界眾生一時同得阿耨
多羅三藐三菩提

PHÁT NGUYỆN

"Ngã kim phát tâm, bất vị tạ cầu nhân thiên phúc báo, Thanh văn, Duyên giác, nữ chí quyền thừa, chu vị Bồ tát, duy y tối thượng thừa, phát bồ đề tâm, nguyện dĩ pháp giới chúng sinh, nhất thời đồng đắc A nậu đa la tam miệu tam bồ đề".

Tôi phát tâm tu chẳng phải vì (riêng mình) mong hưởng phúc báo ở cõi trời, cõi người cho đến ngôi vị Thanh văn, Duyên giác hay quyền thừa Bồ tát, mà chỉ phát bồ đề tâm: cầu đạt đạo quả "tối thượng thừa" như Phật, và nguyện cho hết thảy pháp giới chúng sinh cùng lúc chúng nhập chân lý Vô thượng chính đẳng chính giác.

Phần I
SÁNG MỘT NIỀM TIN

Dâng Hương

*Đệ tử kính dâng hương
Hiện mây lành năm sắc
Khắp pháp giới mười phương
Kết đài sen sáng rọi.
Cầu Phật từ gia hộ :
Lòng nở đóa hoa tươi
Hạnh bồ tát xin giữ
Nguyện cứu giúp loài người.
Hương thơm bay sực nức
Dem hạnh phúc cho đời
Bao ưu phiền ... rũ sạch
Đạo Dàng tỏa nơi nơi.*

Khai Kinh

*Phật pháp linh thiêng mầu nhiệm
Ngàn năm mới gặp một lần
Con nay dốc lòng tu niệm
Nguyện xin chứng nhập ý thần^(*)*

^(*) Nguyện hiểu sâu nguồn giáo lý GIÁC NGỘ GIẢI THOÁT để tự độ và độ tha . . .

Tán Phật

*Đấng Pháp vương vô thượng
Thầy dạy khắp trời, người
Lòng từ ơn cứu độ
Đạo Vàng chiếu muôn nơi ...
Lớn thay ! công đức Phật
Trí tuệ và Từ bi
Kính dương cùng tán thán
Kính trọn đời qui y.*

Đóa Hoa Chân Lý

Kỷ niệm ngày Đức Phật Đản Sinh PL 2532

*Thắp ngọn đèn trí tuệ
Bình sáng cả trời thơ
Lòng nở hoa chân lý
Như trăng rằm tháng tư.*

*Mình dòng đời trôi chảy
Tự bao giờ đến giờ
Con người còn đời rết
Sách vở cũng bằng hư.*

*Chỉ khi nào chúng đũa
Như đứa trẻ ban sơ
Tâm hồn đầy trong trắng
Không bợn chút bụi nhơ.*

*Sự Thật hiện trước mắt
Chẳng cần tìm đâu xa
Sinh tử là vọng đại
Niết bàn ở trong ta.*

*Thắp ngọn đèn trí tuệ
Bình sáng cả trời thơ
Lòng nở hoa chân lý
Oạn pháp mà Nhất Như.*

1988

Không Đề^()*

Trên đường

lý tưởng

đạo

cao xa

Tâm sự mang mang...

ánh nguyệt

tà

Bến giáe –

bờ mè

chung một lối

Kẻ đi, người đến đêm ... bao la

Giấc Mơng Ngàn Hoa^()*

Mơng thấy ngàn hoa ngát những hương

Ý tình thắm đượm gửi muôn phương

Câu thơ bày tỏ ... soi vầng nguyệt,

Lẽ đạo tin đưa tỏa ánh dương

Kìa đóa sen vàng tươi chính khí

Đầy trang chữ viết..đẹp vẫn chương

Bao la vũ trụ tình vô hạn ...

Mơng thấy ngàn hoa ngát những hương.

1985

^(*) Kỷ niệm ngày tác giả bị chính quyền CS bắt về tội “Tổ chức chống cách mạng” – 06.8.1985.

^(*) Khi Tg bị nhà nước cộng sản bắt và giam ở trại PĐL, có một đêm mơ thấy cây mầu đơn nở đầy hoa, lúc thức dậy đã cảm tác nên bài thơ trên

*Mỗi Bước Đi Hòa Mỗi Nắng
Và Mưa*

*Đêm nay, ánh trăng vàng in đáy nước
Gió từ xa vang vọng tiếng tơ sầu
Cả hoàn vũ chìm ngập nỗi thương đau
Động trặc ẩn tâm hồn người xuất thế.
Lấy sự nghiệp “độ sinh” làm bản thể
Dẫu phong sương nhưng dạ vẫn định ninh
Đến màn mây cho toại chí bình sinh
Đạo Giải Thoát quyết tìm ra manh mối.
Dong đuổi tuệ phá ngục tù đêm tối
Toả Tinh Thương cho khắp cả mọi loài
Niềm an vui bừng sáng ở tương lai ...
Đem hạnh phúc đắp xây đời nhân ái.*

*Đạo mẫu nhiệm, tình anh và vĩ đại
Sáng vô biên và toả ngát thiên lương
Bả vinh hoa...ngăn ngại chí quyết cường
Đời đau khổ – ta nguyện xin cứu khổ ...
Và... vững bước trên con đường giác ngộ
Nguyện thân này dù nát với cỏ cây
Chí hiện ngang ta đạp gió tung mây
Dù tay ngắn cũng đời non phá thạch
Dù có gặp bao gian nan thử thách
Mộng thương đời ấp ủ tự ngàn xưa
Mỗi bước đi hòa mỗi nắng và mưa ...
Sưởi hồn lạnh ... ta “mở đường khai lối”*

Nén Hương Tưởng Niệm

"Tháng bảy ngày rằm xá tội vong nhân"

*Mỗi độ thu sang – Rằm tháng Bảy
Dân làng mở hội đón Ông Lan
Ngày vui Báo Hiếu trong thiên hạ
Đạo Sáng muôn đời chiếu thế gian.*

*Nguồn suối Thương Yêu chảy ngập tràn
Đẹp như lòng Mẹ mãi thương con
Như hoa nở giữa trời quang đãng
Ân nghĩa Sinh Thành với nước non !*

*Ánh lửa Từ Bi bát ngát thiên
Đóa hoa chân lý sáng vô biên
Truyện xưa Hiếu Nghĩa soi kim cổ
Văn hiến ngàn năm ... của tổ tiên.*

*Cây nhớ rừng xanh, nước nhớ nguồn
"Mùi sông gìn giữ lấy vuông tròn"^(*)
Nén hương tưởng niệm chân dung Mẹ!
Phảng phất anh linh gió gọi hồn.*

^{*)} Thơ Lý Đông A .

*Sự nghiệp gia phong nối tiếp truyền
Nòi gương “hiếu hạnh” Mục Kiên Liên
Chứng mình : nguyện có mười phương Phật
Giải cứu sinh linh thoát nẻo phiền.*

*Môi độ thu sang – Rằm tháng Bảy
Dân làng mở hội đón Ông Lan
Ngày vui Báo Hiếu trong thiên hạ
Đạo Sáng muôn đời chiếu thế gian.*

Nhớ ngày giỗ Mẹ, PL 2532

Bài Ca Lục Độ^()*

*“Chỉ biết vì đời vạn mộng đẹp
Cho vườn lý tưởng chóng khai hoa.”*

*1. Bồ thí cứu độ chúng sinh
Gieo nhân tốt để ... cây lành trở hoa.*

*2. Thương người như thể thương ta
Ai ai Trì giới ... nhà nhà an vui.*

*3. Nhẫn nhục, đực hạnh cao vời!
Nhẫn như “đại hải” độ người trăm luân.*

(*)LỤC ĐỘ, cũng gọi là 6 pháp Ba-la-mật(Paramita). Trung Hoa dịch là Đáo bỉ ngạn 到彼岸 nghĩa là : từ bờ bên này (mê) vượt qua bờ bên kia (giác), tức là pháp tu của người hành Bồ tát đạo. Bồ tát (Bodhisattva) : Người giác ngộ.

4. Tinh tiến, giới đức nghiêm thân
*Đường về chính đạo muôn dân thái
hòa.*

5. Pháp tu Thiền định bao la
Tinh thần tự chủ nhìn xa ... cuộc đời.

6. Trí tuệ bát nhã sáng ngời
Hừng lên như ánh mặt trời rạng đông.

Ngày 19 tháng 2, nhâm thân - 1992

Không Đề

I

*Phật pháp cao siêu những vọng cầu
Đường đời mưa nắng ... biển và dâu !
Bao dòng suối lệ rơi tâm tã
Mấy độ tang thương luống dãi dâu.*

II

*Kiếp người sao lắm nỗi thương đau
Đức Phật từ bi ý nhiệm mầu
Mở lối quần sinh về bến giác
Cho đời tươi đẹp gọi ơn sâu.*

1988

Lễ Phật Chùa Hương

*Bồ tát Quan Âm giáng cõi trần !
Hiển linh Hương Tích cứu sinh dân.
Lòng Từ mở rộng càn khôn hẹp ;
Mắt Phật nhìn xa nhật nguyệt gần .
Giọt nước cam lồ ... tiêu nghiệp chướng ;
Nhành dương giải thoát xoá oan khiên.
Ngàn năm công đức soi kim cổ ...
Phong cảnh trời Nam hiện cõi Thiên*

Ngày 4 tháng 9 năm 1995

... Nhân dịp về thăm quê hương, ngày 9 tháng 8 năm ất hợi (3-9-1995), từ Nam Định, chúng tôi khởi hành lúc 7 giờ 30' đi xe tới đền Hùng (Vĩnh Phú) đúng 12 giờ 30' dừng chân tại công quán mua hương, cả bốn người cùng đi vào cổng đền, qua nhiều bậc tới đền Hạ và chùa Thiên Quang ,ngôi chùa được xây dựng lại vào thế kỷ XVII, trong chùa có nhiều pho tượng đẹp, đặc biệt là pho QUAN ÂM NAM HẢI .

Tam Quan xây thời Hậu Lê, có treo một quả chuông lớn đúc vào thế kỷ XVIII .

☉ ĐỀN HẠ : là đền có nhiều dấu tích kiến trúc cổ dân gian. Tương truyền đây là nơi Mẹ Âu Cơ đẻ ra bọc trăm trứng, tổ tiên của người Lạc Việt.

☉ ĐỀN TRUNG: được xây dựng trước thời đại Lý - Trần,

bị giặc ngoại xâm tàn phá, sau xây dựng lại .

☺ ĐỀN THƯỢNG : Trùng tu vào những năm 1917-1922. Trên đỉnh núi này (cao 175m so với mặt biển), vua Hùng lập miếu “Kính Thiên Lĩnh Điện” 敬天領殿 để tế trời đất. Bên cạnh sân đền có Cột Đá Thể do Thục Phán (An Dương Vương) đã dựng cột đá này sau khi lên ngôi : “*Nguyện sẽ đời đời giữ gìn lăng miếu và cơ nghiệp vua Hùng truyền lại*”. Cũng tại đây có dựng tháp mộ vua Hùng thứ VI. Dưới đây là câu đối chữ Nôm thờ ở lăng vua Hùng thứ VI, nguyên văn :

*“Lăng tâm tự năm nào, núi Tân sông Đà,
non nước vẫn quay về đất Tổ ;*

*Văn minh đang buổi mới, con Hùng cháu Lạc,
giống nòi còn biết nhớ mồ ông.”*

Viếng Mộ Vua Hùng

I

*Mười tám đời vua nước Việt hùng
Bốn ngàn năm lễ cháu con chung
Hương mây một đoá dâng lên Tổ
Nguyện đá vàng gìn giữ núi sông*

Ngày 9 tháng 8 Phật lịch 2539

(3 – 9 - 1995)

Luận Anh Hùng

Kính dâng các bậc Anh Hùng Dân Tộc

II

*Xưa nay những đấng (gọi) anh hùng
Trang trải cho đời ... nợ núi sông
Tâm tựa trăng soi lòng biển thẳm
Trí như hoa nở mặt trời hồng
Mở ra đường sáng tinh thương lớn
Khởi dậy niềm tin nghĩa sống chung
Dàn tộ văn minh – đời thịnh trị
Dinh quang nước Việt giống Tiên Rồng.*

3-9-1995

Tướng Vọng

Giác linh HT Thích Thanh Long

*Chợt nghe tin báo dạ bồi hồi
Thôi thế từ nay vĩnh biệt Người!
Tôi ở phương trời ... xa cách quá
Nhớ thương đành chỉ nhớ thương thôi.*

*Câu thơ định viết mà chưa viết
Người đã ra đi tận cuối trời!
Thế sự thăng trầm ... sâu viễn xứ
Sá gì vinh nhục, cố nhân ơi!*

*Hơn bảy mươi năm trong cuộc sống
Một lòng vì đạo với vì dân
Người : không danh lợi, không gì cả ...
Đức sáng nào đâu lấm bụi trần.*

*Đoá hoa “nhân phẩm” tựa trăng sao
Nhân hạnh tu từ những kiếp nào ?
Cây đức oun trồng hoa kết trái
Danh thơm bay toả ngát trời cao !*

*Sông núi còn kia ! vắng bóng ai ?
Để thương để nhớ mãi cho đời
Hồn thiêng theo gió về Đâu Suất
Bỏ lại trần gian tiếng khóc cười.*

*Nén hương tâm niệm vọng liên đài
Man mác tình xưa mỗi cảm hoài
Muôn dặm xa xôi – người mỗi ngã ...
Nhớ thương đành chỉ nhớ thương thôi (*)*

Ngày 2-XII- 1991

(*) Thầy tịch ngày 24 tháng X năm tân mùi (29- XI- 1991)

Giấy Lòng

Riêng tặng các pháp lữ xa gần

*Bạn và tôi nặng tình trong lý tưởng
Chung trái tim nhịp đập ... ý thâm sâu
Nguyện tử sinh : phụng sự đạo cao siêu
Hồn mộng, thực trái dài trong mưa nắng ...
Lòng tôi đây mãi là trang giấy trắng
Thôi hết rồi, còn chi nữa ... mà mong !
Bạn nhớ không truyện cũ của non sông
Gương tiết nghĩa Lưu – Dương trang Việt sử*

*Bạn còn nhớ ... những canh trường “tâm sự” ?
Có lẽ nào quên cả chí thanh cao !
Tuổi thanh xuân tươi thắm biết nhường bao
Trời hạnh phúc xa trông là sẽ thấy.
Lời chân thành tôi ghi trên trang giấy
Những hằng mong gọi dậy chút tình xưa
Sự nhọc vinh...đâu phải chuyện ... hơn thua
Cầu chúc bạn tiến xa trên đường đạo.*

Xuân Cầm

*Đông tàn, tuyết rụng, ánh trời quang
Cảnh vật dường như mới điểm trang.
Cây cỏ thắm tươi ... hoa nở đẹp ;
Nước non rạng rỡ nắng hanh vàng.
Hồi chuông trừ tịch vừa buông tiếng ;
Tràng pháo giao thừa đã nổ vang.
Thiên hạ rủ nhau đi lễ Phật
Người người náo nức đón xuân sang.*

1991

Minh Viên Khai Bút

*Xuân về trong tiếng pháo ban mai,
Thức giấc vàng hồng toả mãn khai.
Trời đất tinh khôi – đời đổi mới !
Múi sông hùng vĩ – cảnh khoe tươi.
Tinh người hoan hỷ vui xuân thắm,
Đức Phật từ bi nở nụ cười.
Điềm ứng năm nay nhiều hứa hẹn,
Mây lành che rợp ... (*) khắp muôn nơi.*

Xuân quý Dậu – 1993

(*) 慈雲遍覆 Từ vân biến phủ

Thăm Quê Hương

Đêm nay () trời đất tối như bưng
Cảnh vật hoang sơ cảnh nào nùng
Dằng dặc trăng... mờ sao... vắng vẻ !
Lòng buồn rười rượi nhớ mung lung ...
Tôi về thăm lại chốn quê nhà
Nhìn cảnh tang thương... những xốt xa
“Thế sự thăng trầm” – đời ảo ảnh
Ôi thường sống... chết... mấy ai qua !
Nguyện cầu Đức Phật hiện Sa-bà
Giải cứu hàm linh thoát Nại-hà
Địa ngục – Thiên đường tâm tạo tác
Niết bàn – Sinh tử thị không hoa.*

Ngày 10 Tháng 3

*Sử Việt ngàn năm trải ... tuyết sương !
Hôm nay : ngày giỗ Tổ Hùng Vương
Mà sao con cháu như quên lãng ?
Yêu nước, ai người có nhớ thương ...*

(*) Đêm 23 tháng 7 năm ất hợi - 18.8.1995, cháu ĐMC mất lúc 18 giờ 15' ngày 22 tháng 7 âm lịch (17-8-1995)

*Đề Bia Chùa Linh Sơn
Nha Trang*

*Hơn hai thế kỷ sen thơm ngát
Trái mấy mươi đời Tổ đạo ... thiêng
Pháp tử nổi dòng hương khói toả
Ngàn năm thanh sử đất Nha Trang.*

Vu Lan ,PL 2541- 1997

Sáng Một Niềm Tin

*Ánh sáng
diệt trừ tăm tối
người người vui sống trong lòng
thế kỷ hai mươi mốt
trái đất quay
bánh xe Chính Pháp vùn xoay
mở đường khai lối.
Muôn hoa đón chào vạn -hội -mới
... có những đoàn người góp gió vờn mây
lớn lên như nước trào đầy
mặt nhìn mặt
tay nắm tay
lòng nhủ lòng*

*tin tưởng người lên ánh mắt
họ trao nhau trọn tình núi sông dang dặc ...
“ anh một trái tim tôi một trái tim ”^(*)
chúng ta, triệu người như một
ghép oán làm thuyền
“ diu nhau qua những ngày dài lao khổ ”
cho ánh đạo thêm sâu
hời ngàn sao sáng tỏ
nhiệm mầu.
Ánh nắng bừng lên “ giữa đại dương
mặt sớm mai hồng ”
như mặt trời xuất hiện ở phương đông
cùng nhau ngợi ca cuộc đời
Tin Yêu chân thật.*

Tự Nhủ

*Kìa trông thế sự... dạ bồi hồi,
Đạo lý cương thường đảo ngược xuôi !
Mãn thế, mà ... âu đành lụy thế,
Thương đời, nên mới phải chiều đời.
Cái vòng danh lợi ... ôi ! ngao ngán,
Nhìn cuộc hưng suy luống ... ngậm ngùi
Lòng tự nhủ lòng quên tất cả.
– Giang sơn Phật pháp nguyện tô bồi.*

Đêm mất ngủ ,1985

^(*) thơ Thanh Tâm Tuyền .

Sáng Tạo

*Mình ôm trời xanh thắm
Dâng lòng lên chơi vơi
Ôi ! hồn thơ man mác
Sao khó dệt nên lời
Nhưng lòng ta vắng lặng
Như vầng trăng đêm khuya
Tỏa ánh vàng dịu mát
Gieo rắc hạt Từ Bi.*

*Những văn minh tiến bộ
Tự nghìn xưa đến giờ
Do con người Sáng Tạo
Đâu phải chuyện đơn sơ ...*

*Con người là tự chủ
Một ý chí sáng ngời !
Mong khơi nguồn sáng mới
Mong làm đẹp cuộc đời
Mong bình minh hé mở
Cho đời... bớt đơn côi
Hoa “Nhân quyền” bừng nở
Cho tình người thêm vui*

*Mây lành che chín côi
Đạo sáng chiếu nơi nơi
Đắp xây đài hạnh phúc
Giữa thế giới loài người.
(1953)*

Điềm Báo Một Mùa Xuân

*Gió xuân lướt nhẹ lúc xuân sang
Ngọn lửa Từ Bi tỏa ánh vàng
Sưởi ấm lòng người cơn buốt lạnh
Cho tình vũ trụ đẹp mệnh mang.
“Tôi ước mong sao có những ngày
Tâm hồn êm ái tắm hương say
Gửi hương cho quăng đời thanh tịnh
Đỡ khổ, quên rồi... những buổi nay.
Bên kia hương khói mờ nhân ảnh
Nhân loại sầu đau ... đến lạnh lùng!
Đất nước tựa mình khi thúi giặc
Điềm lành báo trước buổi hừng đông.*

Phần II

Trích một số bài thơ trong GIÓ THIÊN

Đuốc Tuệ, Hà Nội xb – 1953

Ý Thơ

Tình thương khơi mở nguồn tư tưởng

Ý quặng hồn thơ sáng nhiệm màu

Ngôn ngữ hóa thân thành từ lạ

Giao hòa một thoáng với muôn sau.

Gió Thiêng

*Gió Thiêng về giữa trần ai
Đi ou tiếng gió trong ngoài mọi nơi
Gió bay ra tận chân trời
Khắp miền phương đất... tuyết vời mù xa
Hôm nay, gió cuốn trong ta
Gió đem sinh khí muôn hoa trở về
Dẫu là cách trở sơn khê
Gió ngàn rung động “lời thề núi sông”
Tạnh đi ! mưa gió bão bùng
Cho con nước lại từng bùng nở hoa
Mong cho mưa thuận gió hòa
Cho non gặp nước, cho hoa mỉm cười
Gió Thiêng quyện áng xuân tươi.
(1953)*

Mùa Giác Ngộ

Cảm niệm ngày Đức Bồ Tát SIDDHATTHA thành đạo.

*Một nguồn sáng ngời lên từ bốn hướng
vạn sinh linh hằng khao khát mong cầu
trời đất đẹp – Đạo Vòng thêm bát ngát !
hồn lâng lâng nhìn non nước mến yêu.
Hỡi ! vạn vật triển miên trong đêm tối !
hướng về đây, xây mộng đẹp tinh cầu
cho hồn lắng mê say vờn khói nhẹ
xa âm u , xa tội lỗi buồn đau ...*

*Hoa - như - ý nở đầy trời thanh sắc
Đáng Từ Bi lòng rộng mở cao siêu !
là chứa đựng của muôn vì tinh tú
mây vô biên rủ xuống đạo dài lâu.
Bao ước vọng của tình thương ấp ủ
đây niềm tin tràn ngập tự xưa sau
MÙA GIÁC NGỘ - một mùa hoa sáng láng
gió vương hương giải thoát ý nhiệm màu.*

Gió Mới

*Gió mới mang về muôn vẻ đẹp
Lời hoa ý thắm dệt hồn thơ
Dang êm nhẹ đạo tràn lan xuống...
Từ ấy trần ai bật tiếng tơ.*

*Bánh xe lịch sử dần xoay chuyển
Nhân loại, từ lâu vẫn đợi chờ ;
Mở lối chúng sanh về giác ngộ,
Khua tan vô trụ... mới nghỉ ngơi.*

*Mây lành che rợp cả không gian
Rải phấn hương thơm khỏi ngút ngàn
Oan pháp huyền vi khởi mạch sống...
Từ bi, nguồn suối mát... nhân gian.*

*Lý tưởng ngàn lên ánh lửa hồng
Đạo Vàng chiếu tỏa khắp tây đông
Từ Tôn in vết thân chân lý
Sáng rọi thanh xuân vạn tấm lòng.*

*Gió mới mang về muôn vẻ đẹp
Lời hoa ý thắm dệt hồn thơ
Dang êm nhạc đạo tràn lan xuống...
Từ ấy trần ai bật tiếng tơ.*

Ngày thành đạo, PL 2497-1953

Đàn Muôn Điệu

*Trong tôi muôn điệu nhạc đời,
Gảy lên những tiếng tuyệt vời cao siêu.
Lòng tràn ngập tình yêu không bến,
Thú mê ly lưu luyến ngày xưa.
Quê hương trái mấy nắng mưa,
Mùi chùa che chở sớm trưa ... dân lành.
Khắp làng xóm tre xanh rủ bóng,
Mỗi đêm rằm đón ánh trăng lên.
Nhà nhà vui thú điền viên,
Mà nay chinh chiến... phủ miền giang san !*

*Thời gian bỗng làm tan trong gió,
Nhìn ánh trăng mờ tỏ gần xa.
Thả hồn trong cõi bao la
Mênh mông trời biển bướm hoa về vành.
Ham vẻ đẹp muôn hình muôn điệu
Để mượn làm tài liệu tôi ca :
Kìa ! trông phong cảnh nước nhà,
Ngập hồn thi sĩ mưa sa... lạnh lùng !
Nỗi buồn thoáng hiện trong giây lát,
Diết thơ, tôi có bút muôn màu.*

*Hòa cùng tư tưởng xưa sau,
Buồn ,vui man mác nhuộm màu thi ca.
Ca điệu nhạc “an hoà” vạn thuở,
Ca khúc đàn trong tựa suối reo.
Kìa ! vũ trụ đẹp nhường bao
Ngàn năm vẫn ánh muôn sao... cõi người.
Gặp phải lúc dân nguy quốc biến
Tôi véo von vì tiếng ai bi :
Buồn thương trước cảnh phân ly !
Tấm thân riêng những nặng vì nước non,
“ Trăm năm tính cuộc vương tròn”.*

Nguồn Thương

*Làn sóng tình thương, tự đẩy dâng
Chảy về tràn ngập khắp non sông
Lời thơ ý thấm
Hoa nở ngàn hương
Nguồn thương lai láng... ánh trăng trong
Bàn tay âu yếm
Hoa dịu cõi lòng
Ấp yêu nhân loại - giống Tiên Long
Ngọn đuốc Từ bi rọi ánh hồng
Trí tuệ
Nhân từ
Lòng dũng cảm
Rằng đây, gói cả cõi tình thương...*

(1953)

Hoa Sen

*Hoa sen xin đẹp biết là bao
Hoa ơi ! Hoa có tự thuở nào ?^(*)
Giơ tay nâng đóa hoa như ý
Cho lòng vũ trụ ngập trăng sao.*

*Có hoa sen nở ngát xinh tươi
Có vạt tim mơ ý tuyệt vời
Lưu luyến tình ta muôn thế hệ
Hương đưa phảng phất tỏa nơi nơi.*

*Trăng lồng đáy nước, hoa lồng bóng
Gió thoảng hương đưa : hoa mãi khai
Trời đất tình khôn hoa kết nụ
Như vàng dương hiện lúc ban mai.*

^(*)Hai câu thơ trên trích trong bài hát “Hoa Sen.”

*Hoa sen rải cánh đẹp ven hồ
Mọc tự bần như chẳng nhiễm ô
Hoa của mười phương, hoa nở đẹp
Thủ hồn chỉ thắm quyện đường tơ.*

*Khi mùa sen đến – mùa hoa nở
Nguồn suối thương yêu... dậy ý thơ
Chúng sinh khao khát tình cao cả
Đạo sáng nhiệm màu tỏa ước mơ...*

*Hoa sen xinh đẹp biết là bao
Hoa ơi ! Hoa có tự thờ nào ?
Giờ tay nâng đóa hoa như ý
Cho lòng vũ trụ ngập trăng sao.*

(1953)

Một Chiều Thu

*Gió mới mang “tin” về khắp nẻo
Trăng thu tỏa sáng trải gần xa
Tôi say lý tưởng trong tôn giáo
Ôi tôi từng hát khúc trường ca.*

*Đầy khúc trường ca của cuộc đời
Buồn thương tung bụi trước vui tươi
Thẹn thùng như tắt trong hơi thở
Như ánh sao mai lặn cuối trời.*

*Chiều xuống không gian buồn điệp điệp
Thời gian như chiếm cả hồn tôi
Mặt mù sương tỏa... lòng tôi lạnh
Trái đã bao phen sống ngậm ngùi !*

*Bởi chúng mùa loạn dậy muôn nơi
Cái kiếp nhân sinh... khổ lắm rồi !
Tôi từng gặp gỡ và tôi thẹn
Cuộc sống khác gì lúc... vượt khơi.*

*Sao nay buồn tẻ quá đi thôi !
Lòng những băn khoăn chuyện đạo... đời...
Giữa lúc giang sơn lâm cát bụi
Nặng tình Tổ quốc ngậm hồn tôi.*

*Một chiều thu, lại một chiều thu
Phảng phất in hình cõi tịch u
Ta vẫn là ta và tự như
Buồn, vui cảm tác ... một chiều thu.*

Lời Sông Múi

(cảm tưởng trong khi đi biển)

*“Nước non vẫn nước non nhà
Đến đâu ta cũng chỉ là ta thôi”
Tình quê luống những bồi hồi
Con tàu xa bến khuất vời cổ lương
Lữ hành mấy nẻo dặm trường
Điêu hiu trước gió mơ màng đó đây
Dứt ngàn khe suối bóng cây
Gió lùa ngọn cỏ đẫm say cảnh tình
Người nhìn lên khoảng trời xanh
Bên non, bên biển, bên tình... bao la*

*Mắt tôi lệ những chan hoà
Oì đời bao phủ sương sa lạnh lùng !
Chí tôi, dạ thép anh hùng
Lần xem bờ cõi Lạc Hồng những đâu
Từ Nam Quan đến Cà Mau
Nước non cách trở mặ dầu... ta đi
Trong cơn binh lửa loạn ly !
Nền dư đồ cũ vết ghi khí hùng
Lửa thiêng bùng bực núi sông
Hồn linh dân tộc sáng bừng... nơi nơi
OẠM KHAM thuở ấy phục hồi
Muôn năm nước Việt nổi đời vinh quang.*

Nhớ Cố Hương

*“Nhật mộ hương quan hà xứ thị
Gên ba giang thượng sử nhân sầu”*

*Hôm nay, trời lất phất mưa
Gió rì rào gọi hồn thơ khơi nguồn
Tiếng chuông xé lớp sóng cồn
Hoàng hôn rủ xuống cô thôn xa mờ
Trập trùng khuất nẻo đường tơ
Xa xôi biết có bao giờ về thăm
(Đến nay cách đã bao năm ?
Nhớ nhung để dạ... khôn làm sao đây !)
Trong khi loạn lạc thế này
“Biệt ly êm ái” xưa nay lẽ thường*

*Ai mà cưỡng được lòng thương
Nước non một giải hồn vương cảnh tình
Quê tôi ở tận xa xanh
Giữa làng có một ngôi đình quanh hiu
Mình lữ tre lúc buổi chiều
Càng ngơ ngác với ... bao nhiêu nỗi buồn...
Lạc loài trong cõi vô biên
Bâng khuâng gió rít lời nguyên núi sông
Nhưng rồi ... lòng tự nhủ lòng
Khí thiêng hiển hiện chim Hồng bay cao
Quê hương là những vầng sao
Ngàn năm mây trắng biết bao nhiêu tình
Non non nước nước thêm xinh
Nguyện cho non nước hiển linh đời đời*

Lạc Loài

*"Liên lạc bất kham hoài cố quốc
Cơ mi hà sự layên tha hương"*

*Hôm nay, trời nhẹ lên cao,
Một mình lạc lõng đi vào rừng xanh,
Chim ca riu rít trên cành,
Hoàng hôn rủ xuống mái tranh khói mờ.
Sườn non cành trúc phất phơ
Càng nhìn cảnh vật càng ngỡ ngàng hoài ...
Lạc loài trong cõi trần ai,
Đi ou tiếng gió thổi ngoài rặng cây.*

*Non cao, cao vút cung mây,
Nhớ nhớ hiện tại... phủ đầy tang thương !
Lê chân đạo khắp phố phường,
Trần gian sao xuyên vấn vương phận mình.
Bâng khuâng nhìn cảnh xa xanh,
Trút trên trang giấy hồn trình mấy lời.
Cảnh kia ai khéo vẽ vời,
Đàn kia gảy... những ngón ngơ nổi phiên.
Nước non nặng một lời nguyện.*

Mùa Hoa Nở

*Đây mùa hoa chóng nở
Sắc xanh đỏ trắng vàng
Lòng tôi vừa hé mở
Đón gió lạ rừng hương,*

*Hoa đẹp bao giờ cũng cảm thương
Hoa kia ai dễ hái ven đường
Anh hoa phát tiết ngời xuân ý
Hoa tới mùa hoa dậy sắc hương
Hoa rải phấn vàng mây quyện gió
Bảo rằng : hoa vừa độ hoa khai
Cũng như trăng tới kỳ trăng tỏ⁽¹⁾
Như ánh mặt trời mọc sớm mai*

*Đây mùa xuân thắm – mùa hoa nở
Bởi lẽ hoa là cả ý thơ
Kể sống vẫn mình hoa góp mặt
Giúp người trút bỏ nỗi ưu tư.
Mùi chàm hoa nở tốt xinh tươi
Cảnh lạ rừng hoa ý nhị cười
Hoa tạo cho đời thêm vẻ đẹp
Hương thơm phảng phất tỏa nơi nơi.*

⁽¹⁾ Thơ Vũ Hoàng Chương trong bài Thoát Hình :
“Phá cho Thành đầy Sinh là Diệt
Đời Quả lên từ mỗi xác Nhân”
Trích Bút Nở Hoa Đằm, Vạn Hạnh x.b, 1967

Măng Non

*Thân ái tặng các em
thiếu nhi Gia đình Phật tử V.N.*

*Các em là đóa hoa
Nở giữa mùa xuân thắm
Coi dịu dàng óng ả
Ai nhìn mà chả thương
Các em là đàn chim
Triền trên cành ca hát
Tung cánh tận trời xa
Trông xinh xinh đẹp mắt.
Các em còn non trẻ
Là lúc đang vui chơi
Mơn trớn vẻ tròn đầy
Mô đùa không tư lự.*

*Các em tuy còn nhỏ
Mừng mà ngoan – ngoan lắm
Quần áo các em sạch
Học hành các em chăm
Ở nhà cha mẹ răn
Các em biết lễ độ
Giữ tròn đạo làm con
Đến trường thầy giáo dạy
Các em chăm chỉ nghe
Bao những điều nhân nghĩa
Nào trí dục, đức dục
Cách trí và đũa dư
Cả sinh ngữ, toán pháp
Các em cũng hơn người*

*Ngoài ra còn những gì...
Các em đều thông thạo
Tối đến em tụng kinh
Cầu nguyện cho nhân sinh
Mau trở về chính đạo :
Đạo Phật – đạo Từ Bi
Trí Tuệ và Giải Thoát
Trừ sạch mọi khổ đau
Là đạo của nhiệm màu
Các em hãy nhìn nhau
Làm gương cho tất cả...

Các em đàn hậu tiến
Tay măng sữa nòn nà*

*Mắt nhìn xa sáng quắc
Miệng nở nụ cười hoa
Lòng tôi thấy vui vẻ !
Tôi muốn cùng các em
Sống cuộc đời tỏ rạng
Ồa ca mãi ngày xuân...

Các em là những búp
Măng non đang nảy trời
Ươm mình khắp mọi nơi
Che rợp cả đất trời.
Các em ngày mai lại
Khi tuổi đã trưởng thành
Độ tuổi của xuân xanh*

*Đầy tràn trề hy vọng
Nhìn vòm trời cao rộng
Ôi trụ đẹp nhường kia
Nước Việt Nam oai hùng
Ôi ! sung sướng biết mấy.*

*Các em hãy nhận lấy
Trách nhiệm ở ngày mai
Cả việc đạo việc đời
Trông chờ các em đấy.*

*Các em hãy nghe tôi
Chăm chỉ học chữ lời
Đoàn tụ thương yêu nhau
Hạnh phúc chỉ gần đây ...*

Trong Mưa Gió

*Hồn vương mấy sợi tơ tình
Gió càng gào thét vươn mình càng cao
Biển khơi sóng dậy xô xô
Ôi ! băng khuâng quá sóng reo gió cồn
Mưa tuôn mờ khuất sau ngàn
Ầm ầm chớp giật sấm ran khắp trời
Mây chiều rườn rợn buồn trôi
Sương lam lạnh lẽo lưng trời nhận bay
Rám vàng hiu hắt heo may
Đường không tịch mịch gió lay phấp đàn
Băng khuâng nhìn cảnh hoang tàn
Sầu mang theo lệ gửi hàng tre xanh*

*Mặc cho mưa gió tung hoành
Ta đi với cả tâm tình... ta đi
Nhớ khi nguyện ước những gì
Mộng vàng xây đắp còn ghi đáy lòng
Bụi mù khuất nẻo đời thông
Họa may hồn có đôi trông quê nhà
Lạnh lùng gió rít trong ta
Gió ơi ! mưa gió nữa mà làm chi ?
Tạnh đi ! và sẽ tạnh đi !
Cho hương hoa đỡ mê ly tháng ngày
Ánh nắng hây trở về đây
Cho bao vạn vật sum vầy tốt tươi.*

Cảnh Đồng Quê

*Ở đây không khí nhẹ nhàng
Cánh đồng lúa chín ửng vàng khắp nơi
Tôi say vẻ đẹp núi đồi
Say hoa tươi sáng say người trông bông
Khởi nguồn hạnh phúc – ai trông ?
Hương thơm tỏa ngát từ đồng cỏ hoa
Lưng trời con nhạn bay qua
Bâng khuâng mến nhớ tình ta u hoài !
Trăng non vừa hé nụ cười
Những toan xé rách lưới trời quạnh hiu
Mây về những ngẩn ngơ chiều
Bấy nhiêu mộng tưởng làm tiêu tan rồi*

*Gió đưa tiếng sáo lên khơi
Nhìn bờ lau thắm... lệ rơi cõi lòng
Khi thiên bàng bạc núi sông
Cỏ sườn non tắm ánh hồng Bạch Vân
Trót mang lấy nghiệp vào thân
Nhớ quê, tôi có đủ vắn ... tôi ca
Lạc loài trong cõi bao la
Nơi đây đồng ruộng thướt tha huy hoàng
Tình quê quên nổi bể bàng
Hồn quê chan chứa mấy hàng tre xanh
Cỏ hoa đồng ruộng tốt lành
Ngàn năm kim cổ tung hoành là đây
Cánh đồng quê (*) ấy tôi say...*

(*) Vua Đinh khởi nghĩa ở Hoa Lư.

Suy Tưởng

*Mây chiều tan hợp nhện giăng tơ
Trời đất im lìm trong giấc mơ
Oạt vật như say tình mộng ảo !
Ôi ! bàng khuâng dệt mấy vắn thơ*

*Tôi nhớ xa xưa một độ nào
Màn trời lấp lánh hiện muôn sao
Chạnh niềm nhớ tưởng trong suy tưởng
Cuộc sống thanh bình đẹp biết bao*

*Bỗng, khói lửa từ đâu... hiện đến ?
Khiến cho nòi giống phải lao đao (*)
Tình người lạc lõng bơ vơ quá !
Cuộc sống sao mà lắm khổ đau...*

(*) Vương Duy trong bài Ngưng Bích Trừ, có câu :

“Van hộ thương tâm sinh dã yên

萬戶傷心生野澗

Xot cảnh thương tâm khói lửa tràn”

*Nghe trời đổi gió thoảng dư ba
Tâm sự trăm năm... ta như ta :
“Hoàng pháp lợi sinh” là nghĩa cả
Lòng Từ rộng mở giữa bao la*

*Lá cuốn, mây bay, sóng dạt dào
Tâm hồn đạo sĩ vút dáng cao
Ý tình lưu huyến từ muôn kiếp
Một cõi trần gian – một nhiệm mầu.
(1957)*

Phật Giáo Việt Nam

*Kỷ niệm đại hội Phật giáo thống nhất
Họp lần thứ II tại Sài Gòn, PL 2500*

*Tôi chép bài ca thống nhất
Gửi về trăm chón ngàn phương...
Sông núi dâng niềm Tin tưởng
Tình người nở vạn hoa hương.*

*Tôi viết bài ca hợp tấu
In trên lụa đẹp muôn màu
Ngày mai tung bừng mở hội
Cùng về đoàn tụ bên nhau.*

*Có những tấm lòng son sắt
Bàn tay xiết chặt bàn tay
Yêu thương hiện trên sóng mắt
Lòng người chung sức đắp xây...*

*Kìa ! Hoa Từ bi nở đẹp
Khắp trời ngợp những trăng sao
Ơ hội nghìn năm một thuở
Khơi nguồn mạch sống dâng cao.*

*Tôi viết bài ca hy vọng
Cuộc đời xóa hết thương đau
Đạo vàng ngày thêm bát ngát
Sáng lên! Ánh sáng nhiệm màu.*

*Tôi chép bài ca thống nhất
Gửi về trăm chốn ngàn phương
Sông núi dâng niềm tin tưởng
Tình người nở vạn hoa lương...
(1956)*

Giao Cảm

Thân tặng Thầy GIÁC VIÊN

*Hôm nay, gió lộng về hoang vắng
Những hạt mưa phùn lặng lẽ rơi
Gặp bạn cõi lòng tôi ấm lại
Cảm tình man mác... nhớ xa xôi...*

*Giữa lúc nhân gian sóng ngập trời
Theo dòng nước chảy ngả ba xuôi
Muôn vàn khoa học nhưng sao vẫn (?)
Toàn những u hoài... giọt lệ rơi (!)*

*Trước hố sâu xa của cuộc đời
Nỗi đau nhân thế khó khơi vơi
Bao năm ấp ủ... tình thương lớn
Mộng dệt hồn hoa ý tuyệt vời.*

*Ngọn đuốc Từ bi chiếu sáng người
Quét quang mây tạnh... lệ sầu rơi...
Trên đường lý tưởng cao sang ấy
Tay nắm tay ta dựng cuộc đời.*

*...Những vết thời gian chẳng xóa nhòa
Con đường duy nhất : Đạo cao xa !
Còn nghi mãi mãi lời đây nhé
Gió quyện mang về muôn ý hoa.*

(1949)

Ta Đi

*Tặng những người bạn tôi quen và là cùng chung
lý tưởng phụng sự Dân tộc và đạo pháp.*

*Lên đường ! Tìm chân trời mới
Ca vang lên cho thế giới thanh bình
Cho hồn đau vợi bớt
Cho vạn loại hồi sinh
Cho ánh đạo ngời lên trong cuộc sống
Cho đời trái ngọt thơm hoa
Ta đi khắp chốn quan hà
Truyền tin cho cả gần xa cõi người
Gieo mầm trí tuệ
Hạnh phúc an vui.*

*Từ xưa, nhớ mãi muôn đời
Vẫn đoàn người ấy ven trời... ta đi...
Lấp ngàn muôn hố thẳm
Nối kết tình... chia ly
“Được” và “tạo” hoàn cảnh
Cùng nhau đi... ta đi...
(Mường theo tiếng gọi Từ bi
Từng hiện ngang bước ra đi... vì đời)
Một công trình đích đáng
Một nhiệm vụ sáng ngời*

*Ôi ! hồn thiêng muôn thuở của ta ơi !
Nguyện về đây cùng nhau xây đắp :
- Một gia đình Phật hóa
Trong nếp sống hòa vui
- Một quốc gia cường thịnh
Trí sáng chiếu muôn đời.
Và, từ xưa, vẫn đoàn người ấy
Đi... Ta đi..., ở kia
Một chân trời mới
Ca vang lên cho thế giới thanh bình.
(1954)*

Tôi Với Cảnh Núi Rừng

*Man mác tình thương rải phấn vàng
của đời tươi thắm tuổi hiền ngang
đằm trên hũy thế mười phương trắng
gợi nhớ xuân về với cố hương .GIÁC VIỄN*

*Lá úa rụng nổi trên đầm sinh diệt
Thắm vàng tươi ẩn trong túp màn tranh
Mưa tràn đầy của nguồn sống mong manh
Hoà với lẽ muôn đời trong vũ trụ
Oa chạm mạnh tan thành tình ấp ủ
Bước phong sương lạc lõng dưới vô biên
Lệ hoen mờ nhìn theo ánh trăng tàn !
Tương lai đẹp ướp hương lòng hiện tại ...
Ồi ! trần gian, trần gian là cứu ải*

*Vắng tanh người như chiều xuống hôm nay
Cánh rừng hoang trong hiu quạnh chốn này
Làm ngừng đọng cả cõi trời xao xuyến
Gió gào núi, tiếng gầm nơi sóng biển
Doạ nạt người trần thế đứng chờ bèn
Muôn sắc hương lẫn sâu khổ triền miên
Hoa và lá cũng phai màu tươi thắm
Đời mù quáng... xin hãy lia say đắm
Tìm an vui giữa sông núi “tịch liêu”*

Xuân

*Gió xuân lướt nhẹ cành đào,
Hồ trong lơ lửng cánh bèo nghiêng nghiêng.
Mây trôi về cõi vô biên,
Hạt mưa rải rác xuống miền nhân gian.
Chuông chùa xa vọng ngân vang,
Sưởi hồn lạnh đốt lò nhang “chân thường”.
Ngàn lau nở đóa hoa vàng,
Non sông in nét hào quang sáng ngời.
Không gian vẫn đất, nước, trời,
Òa, xuân trước với xuân này khác chi ?*

*Sáng lên ! ánh sáng Từ Bi,
Nhân sinh tỉnh giấc mê si... canh trường !
Mùa xuân, mùa của sắc hương,
Ý xuân lưu luyến; tình xuân dạt dào...
Khắp trời ngợp những trăng sao
Oạn - Xuân - Hoa nở thắm vào hồn say...
*
Hoa xuân quyện gió xuân bay,
Gió xuân phảng phất vờn mây mang về...*

Trăng

*Nơi đây, dưới ánh trăng vàng,
Hồn thi nhân những... rộn ràng niềm tin.
Hòa vui lẽ sống thiên nhiên,
Khởi nguồn sáng mới trăng hiền muôn thu.*

*

*Đêm nay trăng tròn đầy và vắng lặng,
Trăng lung linh, trăng huyền ảo làm sao!
Từng ánh vàng lóng lánh tự trời cao,
Rọi bóng xuống xé màn mây tăm tối.*

*Hỡi nhân thế đắm chìm trong tội lỗi !
Đốt diu nhau... xa khổ ải triền miên
Trở về đây chung hưởng ánh trăng hiền
Cho hoa đào ngời lên ngàn sao sáng rờ.*

*Trăng muôn thuở ! Người cao vời tỏ rõ,
Hiện hình ra giữa trần giới mê mờ...
Tôi hiểu người qua ý thăm duyên thơ
Người đẹp lắm ! và lòng người cũng đẹp !*

...

1953

Cảm Tác

(trong chuyến đi máy bay từ Sài Gòn ra Huế)

*Mờ mờ sáng lúc mặt trời vừa mọc
Cosara (*) cất cánh liệng trên không
Người nhìn ra bầu vũ trụ mênh mông
Ồ ! đẹp quá cảnh giang sơn hùng vĩ
Lòng tràn ngập tình yêu không biên giới
Đầy lớp nhà xen với lũy tre xanh
Đầy rừng hoang, đầy biển cả bao quanh
Đà đầy nữa, những con đường khúc khuỷu*

*Có lắm lúc như làn mây lững thững
Kéo lê thê dệt từng cánh tơ vàng...
Tôi tưởng tượng trong giờ phút ngang tàng
Quét tất cả đi tìm chân lý sáng
Giữa bờ ngờ nhưng... lòng tôi vắng lặng
Cứ đi đi... đi... tận tới muôn trùng
Thả hồn ra đón gió lạ rừng lương
Cho ánh đạo ngời lên trong cuộc sống...*

29-3-1952

(*) Cosara, tên của máy bay .

Nắng Vàng

*Nắng vàng sưởi ấm
Mộng đẹp chiều mơ
Dệt nên bởi sợi dây tơ
Ý vương vương những hôn thơ rộn ràng.*

*Mùa hoa nở
Nét huy hoàng !*

*Đầy đàn chim dang cánh
Đầy bầy bướm tung hoành
Cùng chung niềm tin tưởng
Non nước một màu xanh.*

*Ngát mùi sen thắm... tình vương vấn
Bao trái tim xây đắp mộng lành...*

*Nghìn năm một hội
Rộn nghĩa nhân sinh
Say nguồn lý tưởng
Mạch sống thanh bình.*

*Tình trong, ý sáng, duyên lành
Nhịp đàn trời khúc xanh xanh ngàn đời.*

*Oi chúng ta biết rằng :
“Ngày Mai Trời Lại Sáng.”*

*Từ lâu, nhân loại đợi chờ trông
Ánh đạo ngời lên ngọn lửa hồng
Làm sống lại những gì đã chết
Niềm tin soi sáng vạn hoa lòng.*

(1954)

Phần III

DỊCH THUẬT

Thơ các Vị Danh Tăng đời Lý - Trần

Lô hương xạ nhiệt,
Pháp giới mông huân,
Chư Phật hải hội tất dao vãn,
Tỳ xì kết tường vãn.
Thành ý phương ân,
Chư Phật hiện toàn thân.

Giải hương, định hương, dữ tuệ hương
Giải thoát, giải thoát tri kiến hương
Quang minh vân đài biến pháp giới,
Cùng đường thập phương vô lượng Phật.

Lò trầm vừa chọt đốt
Khắp cõi pháp thơm lành
Cùng đường lên chư Phật
Và Bồ tát Thánh tăng
Chứng cho lòng trong trắng
Dà một nét tâm hương
Mây lành che chín cõi
Chư Phật hiện mười phương

Hương GIỚI, hương ĐỊNH với hương TUỆ
Hương GIẢI THOÁT, GIẢI THOÁT TRI KIẾN
Kết thành mây sáng trung cõi pháp
Cùng đường chư Phật khắp mười phương .

Thiền Sư Pháp Thuận

(915 - 990)

**Quốc tộ như đằng lạc,
Nam thiên lý thái bình.
Vô vi cư điện các,
Xứ xứ tức đao binh.**

國祚如絲絙
南天裏太平
無為居教
為虞念刀兵

*Oận nước như dây quần
Trời Nam mở thái bình
Niết bàn trong điện các
Dây đố hết đao binh*

Đại Sư Khuông Việt

(933 - 1011)

Tường quang, phong hảo, cảm phàm trường

Dao vọng thần tiên phục đế hương

Vạn trùng sơn thủy thiệp thương lang

Cửu thiên quy lộ trường

Tình thâm thiết đối ly trường

Phan luyện sứ tinh lang

Nguyện tương thâm ý vị biên cương

Phân minh tấu ngã hoàng.

样光飛好錦帆張
邊望詐僞後帝鄉
萬重今可涉浪浪
九天歸政長
情慘切動離箱
禁志使是郎
預扣深意為多強
分明奏我皇

*Trời quang, gió thuận, cánh bướm giương
Đôi theo sứ thần về cố hương
Ngàn trùng non nước vượt đại dương
Xa xôi hút dặm trường
Tình thâm thiết, xin nâng chén rượu lên đường
Cầm tay nhau, lòng vẫn vững...
Nhờ đem ý nguyện người biên cương
Bày tỏ với thượng hoàng.*

Quốc Sư Vạn Hạnh

(? - 1018)

**Thân như điện ảnh hữu hoàn vô
Vạn mộc xuân vinh thu hựu khô
Nhậm vận thịnh suy vô bố úy
Thịnh suy như lộ thảo đầu phô.**

身如電歎良途
第本去榮枯又枯
竹道生象無怖
葛素如平頭古跡鋪

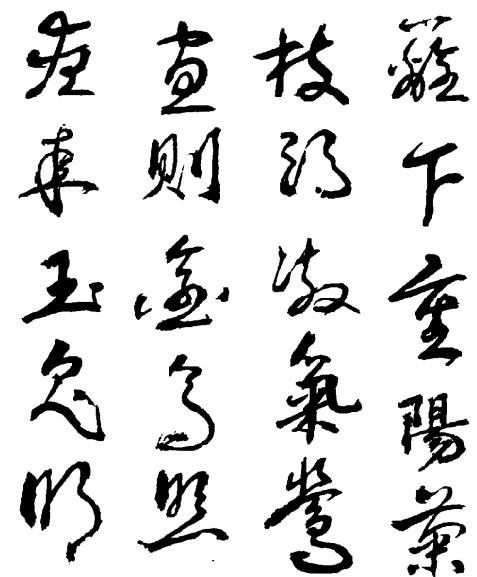
萬行國師

*Thân như ánh chớp có rồi không
Cây cỏ thu tàn xuân trở bông
Nhìn cuộc thịnh suy... nào có sợ
Thịnh suy ngọn cỏ hạt sương hồng*

Thiên Sư Diên Chiêu

(999 - 1091)

**Ly hạ trùng dương cúc
Chi đầu thực khí oanh
Trú tắc kim ô chiếu
Dạ lai ngọc thố minh.**

蘇 下 重 陽 菊
枝 頭 實 氣 幽
直 則 金 烏 照
夜 來 玉 兔 明

*Dưới giậu, cúc thu nở,
Đầu cành chim xuân ca.
Ngày ngày mặt trời chiếu,
Đêm đến trăng hiện ra.*

Tăng Thống Huệ Sinh

(? - 1063)

I

**Pháp bản như vô pháp
Phi hữu diệt phi không
Nhuộc nhân tri thử pháp
Chúng sinh dữ Phật đồng**

II

**Tịch tịch Lăng Già nguyệt
Không không độ hải chu
Tri không không giác hữu
Tam muội nhập thông chu**

惠生僧統

I
法本如無法
非有亦非空
若人知此法
眾生與佛同

II
寂寂楞伽月
空空渡海舟
知空空覺有
三昧任通週

I
*Pháp cũng như không pháp
Không có cũng không không.
Nếu biết được lẽ đó,
Chúng sinh, Phật vốn đồng.*

II
Trăng Lăng Già() in bóng,
Thuyền đậu bến Chân Không.
Biết không, không là có,
Định tuệ chiếu vô cùng.*

(*) LĂNG GIÀ (Lankavatara) , nguyên là một hòn núi rất bí mật ở đảo TÍCH LAN (Caylan) , chung quanh là bể, nơi ở của quỷ vương Dạ Xoa. Một hôm Phật đến thuyết pháp ở Hải Long Cung , lúc về ghé qua núi đó, quỷ vương xin Phật nói pháp cho nghe. Nhân đấy mà đặt tên là Kinh Lăng Già.

Mục đích của Kinh Lăng Già là trực chỉ Nhất Tâm Chân Như, nhằm làm sáng tỏ nghĩa Tam giới duy Tâm, vạn pháp duy Thức.

Kinh Lăng Già lấy Nhất Tâm làm tông, lấy Tự Giác Thánh Trí làm cứu cánh. Phương pháp tu học là thực hành bốn pháp Thiền :Nhân và ngã,tự tướng, cộng tướng, vô thường, khổ, bất tịnh, gọi là *QUÁN SINH KHÔNG*.

1. *Ngu Phu Sở Hành Thiền*, tức là thiền quán của hàng Thanh văn, Duyên giác và ngoại đạo .
2. *Quan Sát Nghĩa Thiền*, tức phương tiện tu hành của Bồ tát, quán nhân vô ngã (tự hay tha đều là vô tính), pháp vô ngã, gọi là *QUÁN PHÁP KHÔNG*.
3. *Phan Duyên Như Thiền*, quan sát hai thứ vô ngã tướng, tức nhân và pháp đến chỗ như thật.
(Ba thứ thiền trên là hành tướng của tam thừa)
4. *Như Lai Thiền*, vào địa vị của Như Lai được tự giác thánh trí, có đủ 3 đức tròn đầy (pháp thân, bát nhã, giải thoát) , giải quyết được hết mọi sự của chúng sinh, cũng gọi là *TỐI THƯỢNG THỪA THIÊN*.

Thiền Sư Ngộ Ẩn

(1020 - 1088)

Diệu tính hư vô bất khả phân,
Hư vô tâm ngộ đắc hà nan.
Ngọc phân sơn thượng sắc thường nhuận,
Liên phát lô trung thấp vị can.

悟即禪師
妙性空無不少攀
空無心悟与少難
玉禁山上色常濕
蓮花爐中泥未乾

*“Chân như diệu tính” vô ngôn thuyết,
Chỉ ngộ Chân Như mới hiểu thôi.
Trên núi ngọc thiên màu toả sáng,
Trong lò sen nở sắc khoe tươi.*

Thiền Sư Mãn Giác

(1052 – 1096)

**Xuân khứ bách hoa lạc,
Xuân đáo bách hoa khai.
Sự trục nhãn tiền quá,
Lão tòng đầu thượng lai.
Mạc vị xuân tàn hoa lạc tận,
Đình tiền tạc dạ nhất chi mai.**

滿覺禪師

春去百花落

春到百花開

事逐眼前過

老從頭上來

莫謂春殘花落盡

庭前昨夜一枝梅

*Xuân đi, trăm hoa rụng
Xuân đến nở... trăm hoa.
Trước mắt, đời chuyển biến!
Đâu xanh tuyết điểm pha ...*

*Đừng nghĩ :
Xuân tàn hoa rụng hết
Bên thềm, mai nở trắng... đêm qua !*

Lý Thường Kiệt

(1019 - 1105)

Nam quốc sơn hà Nam đế cư,
Tiệt nhiên định phận tại thiên thư.
Như hà nghịch lỗ lai xâm phạm,
Nhữ đẳng hành khan thủ bại hư.

李常傑
南國山河南帝居
截然定分在圖書
如竹筵虜來侵紀
海等行有敢敗虛

1. *Nước Việt Nam, vua Nam cai trị,
Sách trời vạch định rõ biên cương.
Ở sao lũ giặc sang xâm chiếm ?
Quyết đánh không tha, buột chúng hàng.*
2. *Dua Nam ngự trị nước Nam ta,
Ranh giới sách trời đã vạch ra.
Quân giặc, ở sao sang cướp phá ?
Bọn người chuốc lấy nhục thua mà !...*

Thiền Sư Quảng Nghiêm

(1121 - 1190)

**Ly tịch phương ngôn tịch diệt khứ,
Sinh vô sinh hậu thuyết vô sinh.
Nam nhi tự hữu xung thiên chí,
Hữu hướng Như Lai hành xứ hành**

廣懺禪師
離寂方寸寂滅去
生世生後說無生
男兒自以冲下志
休句如來行處行

*Lìa tịch diệt, bàn câu tịch diệt,
Chứng vô sinh hầy thuyết vô sinh.
Tài trai tự chủ tròn thiên chí ;
Khoan... vọng Như Lai - thẳng lộ trình...*

Thiền Sư Thường Chiếu

(? - 1203)

**Đạo bản vô nhan sắc,
Tâm tiên nhật nhật khoa.
Đại thiên sa giới ngoại,
Hà xứ bất vi gia.**

道本無顏色
新鮮日日凌
大千沙界外
何處不為家

*Đạo vốn không nhan sắc,
Ngày phô vẻ giấu hoa.
Cả đại thiên sa giới,
Đâu chẳng là quê nhà.*

Trần Thái Tông

(1218 - 1277)

**Tâm địa khai thời khoa lận mạn
Chư thiên vũ lộ nhượng phân phương
Chi chi đoá đoá hiến Phật tiền
Úc kiếp nghiệp phong xuy bất lạc^(*)**

^(*) Tiếp theo là 4 bài thơ trích ra từ Khóa Hư Lục của vua Trần Thái Tông viết về 4 cảnh : Sinh, Lão, Bệnh, Tử để tự cảnh giác và khuyên mọi người cùng thức tỉnh ...

心地開時誇爛熳
諸天雨露讓芬芳
枝枝朵朵獻佛前
億劫業風吹不落

*Hoa tâm nở màu tốt tươi,
Hương thơm sực nức hoa trời kén xa.
Trước Phật, xin dâng đóa hoa
Muôn thu gió nghiệp khó mà chuyển lay.*

I

Chân tế huân đào, vạn tượng thành,
Bản lai phi triệu hựu phi manh.
Chỉ sai hữu niệm vong vô niệm,
Khước bội vô sinh, thụ hữu sinh.
Tị trước chư hương, thiết tham vị,
Nhân manh chúng sắc, nhĩ văn thanh.
Vĩnh vi lãng dăng phong trần khách,
Nhật viễn gia hương vạn lý trình.

真宰薰陶萬象成
本來非兆又非萌
祇差有念忘無念
卻背無生受有生
鼻著諸香舌貪味
眼盲眾色耳聞聲
永為浪蕩風塵客
日遠家鄉萬里程

I

*Thiên địa giao thoa vạn vật thành,
 Nhân duyên hội ngộ sắc và danh ^(*).
 Ở sai hữu niệm quên vô niệm,
 Bởi trái vô sinh chịu hữu sinh.
 Mũi lưỡi mê hương ưa mùi vị,
 Mắt tai đắm sắc thích âm thanh.
 Lang thang khách trọ đời phiêu bạt,
 Xa cách quê hương vạn dặm trình.*

^(*) SẮC : các hiện tượng vật chất .
 DANH : các hiện tượng tinh thần .

II

**Nhân sinh tại thế nhược phù âu,
 Thọ yếu nhân thiên mặc vọng cầu.
 Cảnh bức tang du tương hướng vãn,
 Thân như bồ liễu tạm kinh thu.
 Thanh điều tích nhật Phan Lang mẫn,
 Bạch biến đương niên Lã Vọng đầu.
 Thế sự thao thao hồn bất cố,
 Tịch dương tây khứ thủy đông lưu.**

人生在世若浮漚
壽夭因天莫妄求
景逼桑榆將向晚
身如浦柳暫經秋
青雕昔日潘郎鬢
白遍當年呂望頭
世事滔滔渾不顧
夕陽西去水東流

II

*Bệnh bổng sóng nước kiếp con người,
Thọ yếu nào ai cưỡng số trời (*).
Cảnh đã nường dâu làn nắng tắt,
Thân như bở liễu hạt sương rơi.
Phan Lang thuở trước đầu xanh mướt,
Lữ Dọng năm nay tóc bạc rồi!
Sự thế bộn bề thôi ngoảnh lại,
Dòng hồng gác tía, nước trôi xuôi.*

(*) Trời : không có nghĩa chỉ định mệnh hay thiên mệnh, mà chỉ có ý nói rằng : con người sinh ra đời, khi thân mệnh đã suy tàn, con người sẽ chết, không nhất định là già hay trẻ...

III

Âm dương khiên đức bản tương nhân,
Biến tác tai truân cập thể nhân.
Đại để hữu thân phương hữu bệnh,
Nhược hoàn vô bệnh diệc vô thân.
Linh đan mạn thác trường sinh thuật
Lương dược nan linh bất tử xuân
Tảo nguyện viễn ly ma cảnh giới,
Hồi tâm hướng đạo dưỡng thiên chân.

陰陽愆德本相因
變作災屯及世人
大抵有身方有病
若還無病亦無身
靈丹謾詫長生術
良藥難令不死春
早願遠離魔境界
回心向道養天真

III

*Âm dương họa phúc vốn theo nhau,
Gieo rắc nhân gian nỗi thảm sâu.
Đi bởi có thân, nên có bệnh,
Nếu như không xác, ắt không đau.
Phép tiên, đã mấy ai không chết ?
Thuốc thánh nào đâu kẻ sống lâu !
Xa lánh cõi ma mau tỉnh thức,
Trên đường tu đạo, sớm quay đầu.*

IV

**Bãi dăng cuồng phong quát địa sinh,
Ngư ông tú lý, điệu chu hoành.
Tứ thù vân hợp âm mai sắc,
Nhất phái ba phiên cổ động thanh.
Vũ cước trận thoi phiêu lịch lịch,
Lôi xa luân chuyển nộ oanh oanh.
Tạm thời trần liễm thiên biên tịnh,
Nguyệt lạc trường giang dạ kỷ canh.**

擺蕩狂風括地生
漁翁醉裏釣舟橫
四垂雲合陰霾色
一派波翻鼓動聲
雨腳陣催飄瀝瀝
雷車輪轉怒轟轟
暫時塵斂天邊淨
月落長江夜幾更

IV

*Lông lộng khắp nơi trận gió ngàn,
Ông chài say lướt mệ thuyền lan.
Bốn bề mây kéo trời u ám,
Một giải sóng gập trống giục ran.
Tầm tã cơn mưa bay lá tả,
Tĩ âm tiếng sấm nổ lan man.
Giày lâu, tan bụi bầu trời tạnh,
Đêm xuống dòng sông bóng nguyệt tan.*

Trần Quang Khải

(1241 - 1294)

**Đoạt sóc Chương Dương độ,
Cầm Hồ Hàm Tử quan.
Thái bình đương trí lực,
Vạn cổ thử giang sơn.**

奪槩章陽渡
於胡鹹子關
太平當致力
萬古此江山

*Bến Chương Dương đuổi giặc,
Cửa Hàn Tử diệt thù.
Thái bình nên gắng sức,
Đất nước ừng ngàn thu.*

Trần Nhân Tông

(1258 - 1308)

**Thế số nhất tức mặc
Thời tình lưỡng hải ngân.
Ma cung hồn quả thậm,
Phật quốc bất thăng xuân.**

世教一念然
時情兩滿銀
魔宮得色也
佛國不緣善

*Kiếp người một hơi thở
Tình đời đời mắt buồn.
Cung ma nhiều rắc rối ...,
Cõi Phật vui nào hơn.*

Xuân Nhật Yết Chiêu Lăng

**Nghi vệ thiên môn túc,
Y quan thất phẩm thông.
Bạch đầu quân sĩ tại,
Vãng vãng thuyết Nguyên Phong.**

儀衛千門肅
衣冠七品通
心頭軍士在
往又說元豐

Ngày Xuân Viếng Chiêu Lăng

*Nghi vệ bày nghiêm túc,
Quần thần mũ áo đồng.
Lính già đầu nhuộm bạc,
Thường kể chuyện Nguyên Phong^(*).*

(*) Câu chuyện Nguyên Phong nhắc chúng ta nhớ lại thời đại TRẦN THÁI TÔNG vào năm 1258 đã chiến thắng quân Mông Cổ khét tiếng là đạo quân hung bạo nhất thời bấy giờ. Đoàn kỵ binh của chúng đã từng giày xéo lên khắp lục địa Âu Á, thế mà khi qua đánh nước Đại Việt, chúng đã bị thất bại. Trong tiết mùa xuân, vua Nhân Tông đến viếng lăng ông nội ở Chiêu

Lăng, lòng hoài niệm đến những chiến sĩ vô danh đã hy sinh cho Tổ quốc, trong số những người lính còn sống đến nay tuy đầu đã bạc phơ *nhưng nhìn họ như tỏa ra hào khí của những người chiến sĩ đã dự vào cuộc kháng chiến chống quân Mông Cổ* vẫn vui vẻ nói cười bên nhau “kể chuyện Nguyên Phong”, đã gây xúc động sâu xa trong tâm tư mọi người, có lẽ do đây mà vua cảm tác nên bài thơ “Xuân Nhật Yết Chiêu Lăng” này.

**Thụy khởi hải song phi,
Bất tri xuân dĩ quy.
Nhất song bạch hồ điệp,
Phách phách sấn hoa phi.**

曉靄
不知
一雙
杯又

*Cửa mở, lúc thüte dậy,
À, xuân đã đến kì!
Có đôi bướm bướm trắng,
Đậu cành hoa phất phơ ...*

Trần Dụ Tông

(1341 - 1369)

*Đường - Việt khai cơ lưỡng Thái Tông
Bỉ xưng Trinh Quán, kẻ Nguyên Phong
Kiến Thành tru tử, an sinh tại
Miếu hiệu tuy đồng, đức bất đồng*

Đường – Việt hai vua : hiệu Thái Tông
Người xưng Trinh Quán, kẻ Nguyên Phong
Kiến Thành bức tử, An Sinh sống
Miếu hiệu tuy đồng, đức chẳng đồng

唐越開基兩太宗
彼稱貞觀我元豐
建成誅死安生在
廟號雖同德不同

Tôn Giả Pháp Loa

(1284 - 1330)

Vạn duyên tài đoạn nhất thân nhàn,
Tứ thập dư niên mộng huyền gian.
Trân trọng chư nhân hù tá vấn,
Na biên phong nguyệt cánh man khoan.

法螺尊者
萬緣裁取一身皆
四十餘年夢幻寫
珍重他人休借問
那逢風月更曼寬

*Muôn duyên cắt đứt, một thân nhân
Trót nửa cuộc đời mộng thế gian
Hỡi các môn nhân đừng gạn hỏi
Bên kia trăng gió đẹp mệnh mang.*

Thiền Sư Hương Hải

(1628 - 1715)

**Nhạn quá trường không,
Ảnh trầm hàn thủy.
Nhạn vô di tích chi ý,
Thủy vô lưu ảnh chi tâm.**

上海祥師
雁遠長空影沈空
雁無遺跡
水無子影

*Chim nhận bay ngang trời,
Bóng chìm trong đầm lạnh.
Nhận không lưu dấu vết,
Nước chẳng giữ bóng hình.*

Phan Chu Trinh

(1872 - 1926)

*Thế sự hồi đầu dĩ nhất không,
Giang sơn vô lệ khắp anh hùng.
Dạn dân nô lệ cường quyền hạ,
Bất cổ văn chương tuý mộng trung.
Trường thử bách niên cam thoá mạ,
Bất tri hà nhật xuất lao lung.
Chư quân vị tất vô tâm huyết,
Nguyện bả tư văn khản nhất thông.*

潘珠貞
世事回頭已一空
江山無淚泣英雄
萬民奴隸強權下
八股文章醉夢中
長此百年甘唾罵
不知可日出牢籠
諸君未悉無心血
願把斯文看一通

*Thế sự coi kìa hết thảy không,
Non sông cạn lệ khóc anh hùng.
Muôn dân nô lệ vòng cường toả,
Tám vế văn chương giấc ngủ nồng (!)
Hà nhận trăm năm người chửi mắng ?
Thả trôi ngày tháng kiếp cùm gông !
Quý ông đâu phải không tâm huyết,
Xin đọc thơ này chút cảm thông.*

21 – 6 – 1990

Khánh Đản

*Nếu cõi đời không đau khổ tới tâm, Ta đã chẳng
xuất hiện trong cõi Sa bà này. – Lời Đức Phật –*

*Ngày hôm ấy, đoá hoa đằm bình nở
Là điềm thiêng ngàn thuở mãi tinh anh
Là Nguồn Tin tràn ngập mọi an lành
Đã khơi mở sống còn... từ vạn kỷ.*

*Ngày hôm ấy, hương vàng in huyền bí
Lời tung hô vang động cả bầu trời
– Đời mè say trong một giấc mơ tươi –
Làm ngừng đọng cả cõi đời xao xuyến.*

*Ngày hôm ấy, phá tan bao thành kiến
Từ ngàn xưa vạn vật đẫm đau thương
Và những gì của áp bức, bất lương
Đã dệt lại bằng sợi dây đạo lý.*

*Ngày hôm ấy, muôn cõi lòng hoan hỷ
Mang về đây niềm Hy vọng ngày mai
Khắp muôn loài làm sống dậy muôn nơi
Cho tất cả... được nhờ ơn công đức.*

*Ngày hôm ấy, trên hai ngàn năm trước
Thành Kapilavastu rớt rờ nhiệm mầu
Nơi khi thiên sản xuất đạo cao siêu !
Cả vũ trụ, nhân, thiên đều kính lạy.*

*Ngày hôm ấy, gió muôn phương dồn lại
Hoa đưa hương và... lắng tiếng tơ sầu
Oạn sinh linh hằng khao khát mong cầu
Ơn pháp như Đấng Từ Bi cao cả.*

Nhạc Khánh Đan

Niềm Tin

*Một tia sáng ngời lên trong đêm tối
Đầy niềm tin mượn gió gửi ngàn phương.*

o

*Tôi đã có những vần thơ tha thiết
Buồn thương cho cuộc trần thế xoay vần
Nhưng... từ độ thuyền từ nương vũng lúi
Nguyên sắt son trong chí hướng siêu trần.*

*Gió rộn rã bay về nơi đất lạ
Lời góp lời, thương xót nghiệp trầm luân
Trăng vàng vọt trên biển trời, theo dõi
Soi đường đi cho vạn lớp phong vân.*

*Tim Sự Thật trong ngàn đời bất diệt
Nhìn chân mây, mặt nước, ý trăm ngàn...
Khi giác ngộ; nở thành hoa trái tuyệt !
Thoát ra ngoài bao không có, có không.*

Nhẹ Niềm tin

*Rồi một ngày kia: trời quang, mây tạnh
Người hoan ca trong điệu sống thanh bình
Hoa đằm nở như ngàn sao lấp lánh
Hương đằm bay theo cánh gió tương sinh.

Từ vụn nẻo, trần gian xuôi một hướng
Triều thương yêu theo nhịp sống lên dân
Òa ánh sáng của niềm tin bất diệt
Nguyện đưa đường muôn loại đến thiên-chân.*

PHỤ LỤC

**Thơ của chư Tăng và
các thi văn hữu tặng tác giả**

釋德潤上座雅鑒

德大功高日月同
潤和處處度群蒙
上弘佛道隨機應
座念金經萬事通

禪弟釋平明敬贈

*Đức đại công cao nhật nguyệt đồng
Nhuận hoà xử xử độ quần môn
Thượng hoàng Phật đạo tùy cơ ứng
Toạ niệm kim kinh vạn sự thông*

釋德潤覺明院主留念
良能之氣志容和
幸遇遺風得出家
德潤乾坤同妙體
覺明宇宙一心花
儒風錦繡標詩社
佛學精華種道芽
萬行全彰芳教典
名登金史並山河
釋真如敬贈

*Lương năng chí khí chí dòng hoà
Hạnh ngộ di phong đả xuất gia
Đức nhuận càn khôn đồng diệu thể
Giác minh vũ trụ nhất tâm hoa
Kho phong cảm tú tiêu thi xã
Phật học tinh hoa chủng đạo nha
Oạn hạnh toàn chương phương giáo điển
Danh đăng kim sử tịch sơn hà.*

釋德潤上坐覺明院主閃看
心懷至善振僧倫
富屋何如德潤身
萬行精華譽教史
五陵文筆會慈雲
覺明大地標金幟
慧照長天顯智人
世局廢興含一笑
禪林儼坐獨麒麟
釋德業敬贈 丁巳年冬 197

*Tâm hoài chí thiện chấn tăng luân
Đuối ố hà như đừc nhuận thân
Oạn hạnh tinh hoa hình giáo sử
Ngũ lãng văn bút hội từ vân
Giác minh đạị đạị tiêu kim xỉ
Tuệ chiếu trường thiên hiển trí nhân
Thế cục phở lương hàm nhất tiểu
Thiền lâm nghiêm toạ đọc kỳ lân*

釋德潤上座留念
丈夫之志出塵家
歲月栽培覺道芽
德潤身心文潤世
智開情識筆淘花
禪林玉葉數明月
慧苑金枝映淡霞
萬行精花芳意織
興揚教海壯山河

釋廣碩親贈

*Trượng phu chí chí xuất trần gia
Tuế nguyệt tài bồi giác đạo nha
Đức nhuận thân tâm vãn nhuận thể
Trí khai tình thức bút khai hoa
Thiền lâm ngọc điệp phu minh nguyệt
Tuệ uyển kim chi ánh đạm hà
Dạ hạnh tình hoa phương ý chức
Hùng dương giáo hải tráng sơn hà*

覺明寺住持德潤上座光臨見記

世尊教理本無窮

深奧玄微忝未通

幸遇禪家聞妙法

頓於塵境悟真空

若能誦念身心樂

便得安康老少同

昨日承顏談話後

飄然滿座春起風

壬戌年中秋前三日

富壽吟樓阮東川莊奉

*Thế Tôn giáo lý bản vô cùng
Thâm áo huyền vi thiếu vị thông
Hạnh ngộ thiên gia văn diệu pháp
Đốn ư trần cảnh ngộ chân không
Nhược năng tụng niệm thân tâm lạc
Tiện đắc an khương lão thiếu đồng
Tạc nhận thừa nhan đàm thoại hậu
Phiêu nhiên mãn tọa khởi xuân phong*

釋德潤上座
世事昇沉似幻雲
幾年面壁望更新
德袍如鐵垂能換
潤水隨瓶豈化分
花鳥不驚獅子吼
木人何怕虎龍伸
法輪普願東西轉
志在一乘是寶珍
正進既德隆敬贈

*Thế sự thăng trầm tự ảo oàn
Kỷ niên diện biệt vọng cách tân
Đức bào như thiết thù năng hoán
Nhuận thủy tùy bình khởi tỷ phân
Hoa điều bất kinh sư tử hồng
Mộc nhân hà phạ hổ long thân
Pháp luân phổ nguyện đồng tâm chuyển
Chỉ tại Nhất Thừa thị bảo trìn*

癸酉年仲春如草居士敬贈

為道憂時不顧身
牢籠何礙志超塵
德如慧燭光浮世
潤似神鍾警寐民
遇害心安無動轉
逢謀智寂不搖分
觀音妙力難思議
救我時時脫苦辛

釋德潤和尚 留念

*Oi đạo ưu thời bất cố thân
Lao lung hà ngại chí siêu trần
Đức như tuệ chiếu quang phù thể
Nhuận tự thân chung cảnh mị dân
Ngộ hại tâm an vô động chuyển
Phùng mưu trí tịch bất dao phân
Quan Âm diệu lực nan tư nghị
Cứu ngã thời thời thoát khổ tòn.*

Kính tặng Thầy Đức Nhuận

Sơ sinh phát tiết muộn lời

Tâm hồn như lộc (鹿) trang đời như điền

Chậm lời muộn tiếng lâu tiên

Liên tâm Thánh Đế (Đức Nhuận)

mối phiên Lão Phu (Đời Uời)

II 1973

Trận đầu ký thác Rừng Thiêng

Sông xa ở lại cơn phiên dầy dừ

Rải lên đường cỏ mộng thừa

Về thăm Viễn phố tin vừa mới dâng

Nắng hồng – trăm triệu phân vân

Bấm cung lục ngạn thành thân mới buồn

Cập bờ phỉ thúy đức un

Tâm sương sái diện – quên nguồn hóa sinh

BÙI GIÁNG

1993

Oạn Hạnh Thiền Sư

Kính tặng T.T Thích Đức Nhuận

*Sư ở vườn mai chống gậy ra
Lòng tay mang bông bưởi bông trà
Ôê nhà lan bày lên đĩa cổ
Ngồi dịch kinh kinh cũng nở hoa*

PHẠM THIÊN THƯ

1973

Trăng Mọc Thanh Thơi

Kính tặng Thiền sư Đức Nhuận

I

*Trăng mọc thanh thơi bước toả mây
Mà soi mà sáng có mà hay
Cả hoa nở cũng còn không biết
Chi biết thiền sư để dấu giày*

Nguyên đán giáp dần

II

*Người giữ lửa trong đèn
Huyền vi ngọn lửa thiêng
Giữ què mình ấm mãi
Cho hoa nở Rừng Tiên*

Xuân ất sửu – 1985

TRỤ VŨ

寄火庭院中靈炬
 示幻夢衛鄉心
 神暖卷開僊與
 龍

釋德潤大師書
 大南春野寺
 詩
 宣
 德
 隆
 庚
 子
 年
 春
 月
 龍

*Ký hỏa đình viện trung
 Linh cự thị ảo mộng
 Dạ hương tâm thần ôn
 Hoa khai Tiên dữ Long*

Hồn Thơ

Kính dâng Hòa Thượng Đức Nhuận

*Thơ với gió hay là em đã
Thổi vào cây chiếc lá xanh lòng
Nắng với đất hay là ta đã
Chín vàng người như cỏ nằm không
Cỏ nằm không buồn trong chiều nắng
Nắng rơi rơi chiều trắng rơi rơi
Phố lên mây đường vắng ta người
Chân bước bước mây trôi gió cuốn
Cánh hồng hoang cửa trời mở xuống
Bụi hồng hoang châu rặng ngọc loà
Nhạc hồng hoang phố chiều lai láng
Hồn hồng hoang ngày tháng bay qua*

*Giấc ngủ ngày cánh hoa nở mộng
Chim chơi với tỏa rộng cõi bờ
Mùi đã mọe hay là đất động
Biển chìm đầu sóng nháy lên bờ
Bóng giữa nghiêng dưới triền đá dựng
Sầu giữa nghiêng chừ hắt lan tràn
Người bước đi hay là Thánh Thượng
Giữa cõi đời để nhớ để thương
Thơ với gió bay xuống vào cõi
Nắng với chiều xuống tới tàn cây
Hồn hoang người đó ta đây
Cùng nhau nghiêng xuống đất này làm thơ...*

TRẦN ĐỐI

1983

Khớ Thầy

Kính dâng Thầy Đ.N

*Hôm nay rằm tháng bảy
Ngày đại Hiếu Oa Lan
Chùa xưa con trở lại
Âm thầm mái Tam Quan.*

*Khói hương trầm ngào ngọt
Quyện quanh Đấng Từ Tôn
Chuông chùa rung nhẹ nhẹ
Rơi trong nắng hoàng hôn.*

*Con cúi đầu lặng lẽ
Quy dưới Đấng cha hiền*

*Thâm đọe kinh cầu nguyện
Kính Thầy bớt ưu phiền.
Bước nhẹ đến hành lang
Phòng Thầy xưa còn đó
Mùi đá đứng cô đơn
Sao bóng Thầy không có ?*

*Mảng chiều tan tác rơi
Chuông chùa ngân bồi hồi
Hồn thơ còn trên vách
Mà Thầy xưa xa rồi !*

*Trong bóng tối âm u
Mình Thầy ngồi vắng lặng*

*Thiên quán chốn lao tù
Xác thân Thầy mệt mỏi
Hồn bừng sáng thiên thu.*

*Đóa sen hồng dù héo
Chốn ao bùn tanh hôi
Hương sen còn phảng phất
Thơm mát một khung trời.*

*Chùa chùa nhẹ rơi rơi
Nghe rừng rừng bồi hồi
xốt xa tràn lên mắt
Thương thân phận con người.*

Vu Lan – 1985
P.T.T.

Hải Triều

*Mây lành rá xuống cả không gian, Rải phấn hương thơm khỏi ngát ngàn.
Vạn pháp huyền vi tích tập ở, Để hồn ghi đậm nét giang sơn.*

Trích bài : Gió Mới của T.T Đức Nhuận
trong Gió Thiêng

*Đóa Chân Như đẹp núi rừng
Sắc không điểm hóa trập trùng... hư vô !*

*Chim bằng buột cánh bởi thời cơ
Phật tử, chùa xưa luống đợi chờ
Xiềng ngăn khôn ngăn tình đất nước
Kịch dài khó cản nghĩa sông hồ
Tiếc vì nghiệp nặng đành vương nợ
Dành chút hương thầm nổi nhẹ tơ
Sóng động Hải Triều âm Đức Nhuận
Đạo Vàng soi sáng nét tâm thơ*

Nam đô, đầu xuân quý Dậu – 1993

II

*Cửa thiên ấn nhãn đóa hoa tâm
Có những thời xui cát bụi lầm
Nghiep nặng hân còn vương sự thế
Thân gầy nên lở vương lương trần
Đáng cay từng trái trò dâu bể
Khôi đại chi màng lẽ giả chân
Lần dờ kinh thi trang trắng nợ
Lẳng hồn theo nhịp tiếng chuông ngân.*

Mạnh xuân bính tý

NGHIÊM PHÁI – THƯ LINH

Oàn Thơ Kính Tặng

Thượng Toạ ĐỨC NHUẬN

*Người đã về đây với cháu con
Đời tu thanh bạch chẳng vàng son
Mệnh mộng áo Phật ngồi cao rộng
Tắm áo nâu sông... đẹp nước non.
Thượng sĩ xuất trần – bệ đại tăng
Tâm Từ bát ngát ánh sông Hằng
Thương yêu thấm cả tình cây cỏ
Trí tuệ ngồi như ngọn hải đăng.*

*Mong ơn Phật Tổ rủ lòng thương
Cứu vớt sinh linh khổ đoạn trường
Trần thế mịt mù... sương khói toả...
Cầu xin chỉ dẫn mở... con đường.*

*Bao năm xa cách ngóng trông chờ
Cảnh ngộ vui... buồn... toả ước mơ
Mỗi độ thu sang, hoa nở đẹp
Dâng Người, con có mấy vần thơ.*

Thu năm ất hợi – 1995

ĐỒNG TÙNG MẬU

Kính Dâng

Hòa Thượng thượng Đức hạ Nhuận

vị Thầy luôn ưu tư về ĐẠO PHÁP & DÂN TỘC

*Cõi tục tâm hồn vẫn thản nhiên
Ngày tháng chuyên tu đẹp chương duyên*

Mong sao dân tộc trường tồn mãi

Thư thả, thông dong, rồi tọa thiền

UYÊN HỒ – 01.7.96

Kính Tặng Nhà Thơ

Thượng Toạ Thích Đức Nhuận

*Công lao Đức Nhuận lớn quê ta!
Oạn hạnh truyền tin Phật giáo nhà.
Đình, Lý, Trần, Lê khai dựng nước,
Rạng danh tiên tổ nghiệp ông cha.*

Xuân nhâm dần, 1998

PHỔ ĐỨC

*THƠ là ĐẠO . Con đường ngộ đạo nhiệm mầu
và khó khăn bao nhiêu thì con đường vào thơ
cũng không dung dị. Tác giả “GIÓ THIÊN”
là một cảm tử của hai bản ngã: một tu sĩ
phóng xả cố đạt cho được Đạo viên dung, một
thi sĩ yêu đời tha thiết :*

Tôi đã có những vần thơ tha thiết,
Buồn thương cho cuộc trần thế xoay vần;
Nhưng...từ độ thuyền từ nương vững lái,
Nguyên sắt son trong chí hướng viên trần.

Không khi Đạo và Đời quyện vào nhau, bàng bạc trong từng câu từng chữ. Tác giả là tu sĩ nên cũng có khi nhìn đời qua màu nâu:

Hỡi nhân thế đắm chìm trong tội lỗi!
Đất điu nhau xa khổ ải triền miên
Trở về đây chung hưởng ánh trăng hiền
Cho hoa đạo ngồi lên ngàn sao sáng rõ.

Trong “GIÓ THIÊN” có đủ màu sắc lung linh của tư tưởng. Những ý tưởng yêu đời chen lẫn những mảnh cảm tưởng chán chường, những ý thơ

thơm màu đạo vị trộn lẫn với những mảnh nhớ thương, vì đó mà ta bắt gặp rất tình cờ những cảm tình thấm đượm:

Dù có gặp bao gian lao thử thách
Mộng thương đời lưu luyến tự ngàn xưa
Mỗi bước đường ghi mỗi nắng và mưa
Hòa với kiếp muộn xưa trong vũ trụ

Hoa từ bi nở tung bùng hai vệ đường THO, ánh sáng ĐẠO huy hoàng khai hội cho mùa hy vọng. Tôi trân trọng cầu mong bạn gạt bỏ trần duyên vào trong vườn thơ của một ngôi chùa trầm tịch.

Ngày Thành Đạo, PL 2503 – DL 1959

LỮ HỒ

MỤC LỤC

* Phát nguyện	10
---------------	----

PHẦN I

Sáng Tác

* Dâng hương	15
* Khai Kinh	16
* Tán Phật	17
* Đóa hoa chân lý	18
* Không đề	20
* Giác mộng ngàn hoa	21
* Mỗi bước đi hòa mỗi nắng và mưa	22
* Nén hương tưởng niệm	24
* Bài ca Lục Độ	27
* Không đề I, II	29
* Lễ Phật chùa Hương	30
* Viếng mộ vua Hùng	33

* Luận Anh hùng	34
* Tưởng vọng	35
* Giây lòng	38
* Xuân cảm	40
* Minh niên khai bút	41
* Thăm quê hương	42
* Ngày 10 tháng 3	43
* Đề bia chùa Linh Sơn	44
* Sáng một niềm tin	45
* Tự nhủ	47
* Diễm báo một mùa xuân	48

PHẦN II

Trích Một Số Bài Thơ Trong Gió Thiêng

* Mùa Giác Ngộ	51
* Đàn muôn điệu	53
* Một chiều thu	56
* Lời sông núi	59
* Nhớ cố hương	61
* Lạc loài	63

* Mùa hoa nở	65
* Măng non	67
* Trong mưa gió	72
* Cảnh đồng quê	74
* Tôi với cảnh núi rừng	76
* Xuân	78
* Trăng	80
* Cảm tác	82

PHẦN III

Dịch Thuật

* Dâng hương II	87
* Thiền sư Pháp Thuận	89
* Đại sư Khuông Việt	92
* Quốc sư Vạn Hạnh	95
* Thiền sư Viên Chiếu	98
* Tăng thống Huệ Sinh	101
* Thiền sư Ngộ Ấn	106
* Thiền sư Mãn Giác	109
* Lý Thường Kiệt	112
* Thiền sư Quảng Nghiêm	115

* Thiên sư Thường Chiếu	118
* Trần Thái Tông	121
* Trần Quang Khải	136
* Trần Nhân Tông	139
* Tôn giả Pháp Loa	150
* Thiên sư Hương Hải	153
* Phan Chu Trinh	156
* Khánh đản	159
* Nhạc Khánh đản	162
* Niềm tin	164
* Nhạc Niềm tin	167

PHỤ LỤC

* Thơ của chữ Tăng và Các Thi Văn Hữu tặng Tác Giả	169
* Mục lục	205